

Kasvuston suojaus-, hoito- ja korvausmenettely Raisiossa

Raision kaupunki | 19.3.2025

raisio

SISÄLLYS

1.	Johdanto	2
2.	Nurmikko.....	3
2.1.	Rakennustyön aikainen suojaus	3
2.2.	Vaurioiden korjaus/ korvaus.....	3
2.3.	Nurmikon teko ja alkuhoito	3
2.3.1.	Kylvönurmikko.....	3
2.3.2.	Siirtonurmikko	3
3.	Pensaat.....	4
3.1.	Rakennustyön aikainen suojaus	4
3.2.	Pensaan / pensaiden väliaikainen poisto	4
3.3.	Pensaiden uudelleen istutus	4
3.4.	Kolhujen ja vaurioiden korjaaminen/ korvaaminen	5
4.	Puut.....	5
4.1.	Puun poisto/siirto.....	5
4.2.	Rakennustyön aikainen suojaus	5
4.2.1.	Yksittäiset puut.....	5
4.2.2.	Puuryhmät.....	7
5.	Kasvillisuuden vaurioiden korvausperiaatteet	7
5.1.	Tuhoutuneen kasvillisuuden arvo.....	8
5.2.	Kasvillisuuden uusimiskustannuksien määräytyminen	8
6.	Kasvien hinnoittelu Raisiossa.....	8
6.1.	Istutetut puut.....	8
6.2.	Luonnonvaraiset puut sekä tiheät istutukset.....	9
6.3.	Istutetut pensaat.....	9
6.4.	Muut korvattavat.....	10

1. Johdanto

Nämä menettelytapaohjeet on laadittu useita eri tarpeita ajatellen. Ohjeilla pyritään kohtelevaan tasapuolisesti kaikkia osapuolia kasvillisuuden korvaustilanteissa. Ohjeiden ja hinnoittelun tarkoituksena on myös taata arvokkaan kasvillisuuden säilyminen.

Näitä ohjeita käytetään maa-alueiden lunastustoimituksissa sekä kunnallistekniikan rakentamisen vaatimissa kasvillisuuden korvaustilanteissa.

Lisäksi ohjeita käytetään liikenne- ym. vahinkojen sekä ilkvallan yhteydessä aiheutuvien kasvillisuuden korvausarvioissa.

Näitä menettelytapaohjeita noudatetaan kaikkien kaupungin teettämien urakoiden ja ostopalveluiden yhteydessä sekä kaikissa kaupungin omissa töissä.

Suojaus- hoito- ja korvausmenettelyä ei sovelleta työmaa-alueella olevaan lunastettuun ja etukäteen korvattuun kasvillisuuteen ellei säilyttämisestä ole erikseen sovittu.

Ohjeita noudatetaan myös kaikissa kaupungin kasvillisuuteen vaikuttavissa muiden osapuolien töissä.

Kasvien hinnoitteluluettelon hinnat ovat **ohjehintoja normaalitapauksiin**. Hinnoista voidaan kasvien huonon kunnon vuoksi vähentää 0–50 %, ja erityistapauksissa voidaan hintoihin myös lisätä 0–30 %.

Hintoja käytetään yksinkertaisena lunastustoimituksissa ja etukäteen sovittavissa korvauksissa.

Kaksinkertaisia hintoja käytetään vahingonkorvauksissa.

Viisinkertaisia hintoja käytetään maisemassa tärkeiden erityisen komeiden puuyksilöiden ja harvinaisten kasvien sekä kujannepuiden korvauksen yhteydessä.

Kasvillisuuden arvon, vahinkojen ja korvausten arvioinneissa käytetään viheryksikön ammattihenkilökuntaa.

Lähdeaineistona käytetty:

- Helsingin kaupungin rakennusviraston ohjeita
- Naantalin kaupungin korvausperusteita
- Kaarinan kaupungin korvausperusteita
- Turun kaupunki: Kaduilla ja muilla yleisillä alueilla tehtävien töiden ohjeet ja määräykset
- Maanmittauslaitoksen julkaisua nro 78

Teknisen lautakunnan päätös 4/2002, 12/ 54§

2. Nurmikko

2.1. Rakennustyön aikainen suojaus

Säilytettävä nurmikko suojataan rakentamalla tukeva puuaita (korkeus 1,5 m) nurmikkoalueen ympärille, mikäli kaupungin edustajan kanssa ei toisin sovita. Aitauksen sisäpuolella ei saa varastoida rakennustarpeita tms. eikä liikkua työkoneilla tai ajoneuvoilla.

2.2. Vaurioiden korjaus/ korvaus

Työmaa-alueiden nurmikoiden korjaus kuuluu yleensä urakkaan. Rakennustöiden yhteydessä syntyneet työmaa-alueen ulkopuoliset vauriot korjataan samassa yhteydessä paikkakylvöillä. Kivet, roskat ym. ylimääräiset tavarat siivotaan ja vauriokohtien maanpinta jyrsitään 15 cm:n syvyydeltä ja korjataan kylvönurmikon ohjeen mukaan.

Mikäli työmaa-alueen ulkopuolisia vaurioita ei korjata, maksaa vaurion aiheuttaja niistä korvausta alueen omistajalle kohdassa 6 kirjatun ”Kasvien hinnoittelu Raisiossa” – listan korvaushinnan mukaisesti kaksinkertaisena. Samoin lasketaan korvaushinta myös muissa nurmikoiden vauriotapauksissa, esim. liikennevahingot, ilkivalta tms.

2.3. Nurmikon teko ja alkuhoito

2.3.1. Kylvönurmikko

Nurmikon alusrakennekerrokset tasataan ja niiden päälle levitetään kasvualustakerros. Kasvualustan paksuuden tulee olla tiivistettynä vähintään 200 mm. Kasvualustana käytetään peruslannoitettua ja kalkittua multaseosta, joka täyttää **viherrakentamisessa käytettävien kasvualustojen laatuvaatimukset (VRT’17)**. Kasvualusta tasataan ja tiivistetään jyräämällä verkkojyrällä, jonka paino on noin 80 kg. Jyräämisen jälkeen tasataan vielä mahdollisesti syntyneet painumat ja kylvetään nurmikonsiementä 2–3 kg/aari. Puun tai yksittäispensaun tyveltä jätetään kylvämättä n. 30 cm levyinen alue ja istutusryhmistä kylvöksen reuna jätetään 40 cm pää-hän. Kylvön jälkeen siemen mullataan haravoimalla kevyesti noin 1 cm:n syvyyteen, tämän jälkeen jyräämällä kylvetty alue jyrätään vielä kertaalleen **verkkojyrällä**. Kylvetty alue aidataan niin, että estetään läpikulku ja tallaaminen. Aitaus poistetaan vasta kun nurmikko on kunnolla lähtenyt kasvuun.

2.3.2. Siirtonurmikko

Keskeisillä paikoilla nurmikon kunnostustyö edellytetään tehtäväksi siirtonurmella. Siirtonurmikkoa voidaan käyttää koko kasvukauden ajan. Käytetty siirtonurmikko tulee olla siirtonurmikoksi kasvatettua nurmikkoa. Siirtonurmikko pitää asentaa viimeistään kolmen päivän kuluttua nostosta. Siirtonurmirullat pitää kastella ja suojata auringon paahteelta. Kasvualustana, jonka paksuuden tulee olla n. 200 mm, käytetään valmiiksi lannoitettua ja kalkittua multaa (**VRT’17**). Kasvualustan tulee olla tiivistetty ja tasattu ennen siirtonurmen asentamista. Siirtonurmikon asentamisen jälkeen nurmiko jyrätään kevyesti. Siirtonurmikon kastelusta tulee huolehtia päivittäin kahden ensimmäisen viikon ajan.

Ennen vastaanottoa nurmialueen tulee olla vihertynyt ja viherpeittävyysdeltään yli 90 %.

Nurmikon hoitovastuu on luvansaajalla hyväksyttyyn loppukatselmukseen saakka.

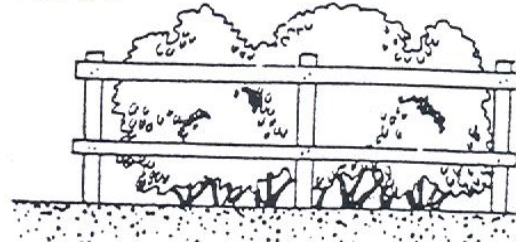
Vihertöiden takuu-aika on työn päättymisestä seuraavan vuoden loppusyksyyn (31.10.) asti.

3. Pensaat

3.1. Rakennustyön aikainen suojaus

Yksittäispensaat ja pensasryhmät suojataan yhtenäisellä ja tukevalla lauta- / lankkuaidalla (korkeus 1,5 m), ellei kaupungin edustajan kanssa toisin sovita. Aitaus tulee tehdä siten, että pensaat sijaitsevat selkeästi aitauksen sisäpuolella (kuva 1).

Kuva 1

Kuva 1 Yksittäiset pensaat ja pensasryhmät

3.2. Pensaan / pensaiden väliaikainen poisto

Pensaiden siirrosta on aina erikseen sovittava työn valvojan kanssa. Kasvukauden aikana pensaita siirrettäessä on kiinnitettävä erityistä huomiota kasteluun ja kosteuden ylläpitoon. Pensaat siirretään paakun kanssa. Ne siirretään varjoisalle paikalle ja niiden juuret peitetään kostealla turvemultaseoksella (kuva 2). Paakut kastellaan hyvin ennen mullalla peittämistä. Pensaita pitää kastella siirreistutuksen ajan kerran viikossa.

Kuva 2

Kuva 2 Pensaän siirto

3.3. Pensaiden uudelleen istutus

Pensaat otetaan esiin siirreistutuksesta ja niistä leikataan pois kuivat ja vioittuneet oksat ja juuret. Pensaat istutetaan takaisin entisille etäisyyksille toisistaan sekä entiseen syvyyteensä niin, että juuret peittyvät maan alle. Pensaita ei saa istuttaa liian syvään eli maanpinta tulee juuren kaulan tasolle. Kasvualusta tiivistetään pensaaseen ympäriltä kevyesti polkien. Istutuksen jälkeen pensaat kastellaan hyvin (n. 10 l vettä / pensas) ja huolehditaan jatkokastelusta niin, että pensaiden kasvuun lähtö taataan. Istutusalueelle levitetään 5–7 cm:n kuorikate tai kohteesta riippuen muu kate riippumatta siitä onko alueella aiemmin ollut katetta. Siirron jälkeen työstä vastaavan käyttämä urakoitsija leikkaa pensaista kuivat ja vioittuneet oksat pois.

3.4. Kolhujen ja vaurioiden korjaaminen/ korvaaminen

Rakennustöiden yhteydessä vaurioituneet ja kuolleet versot poistetaan leikkaamalla tai sahaamalla viheryksikön ammattihenkilökunnan opastuksella. Mikäli pensas on pahoin vaurioitunut, se uusitaan.

Työmaa-alueiden istutusten korjaus kuuluu yleensä urakkaan. Rakennustöiden yhteydessä syntyneet työmaa-alueen ulkopuoliset vauriot korjataan samassa yhteydessä.

Mikäli työmaa-alueen ulkopuolisia vaurioita ei korjata, maksaa vaurion aiheuttaja niistä korvausta alueen omistajalle kohdan 6 ”Kasvien hinnoittelu Raisiossa” –korvaushintojen mukaisesti kaksinkertaisena. Samoin lasketaan korvaushinnat myös muissa pensaiden vauriotapauksissa, esim. liikennevahingot, ilkivalta tms.

Vihertöiden takuu-aika on työn päättymisestä seuraavan vuoden loppusyksyyn (31.10.) asti.

4. Puut

4.1. Puun poisto/siirto

Puun kaataminen tai siirto on ehdottomasti kielletty! Mikäli työmaa vaatii puun poistoa, on siitä neuvoteltava kaupungin edustajan kanssa. Huomioitava on myös luonnonpuut, jotka jäävät vaarallisen lähelle kaivannon reunaa tai jos kaivetaan olemassa olevan metsän reunassa.

4.2. Rakennustyön aikainen suojaus

4.2.1. Yksittäiset puut

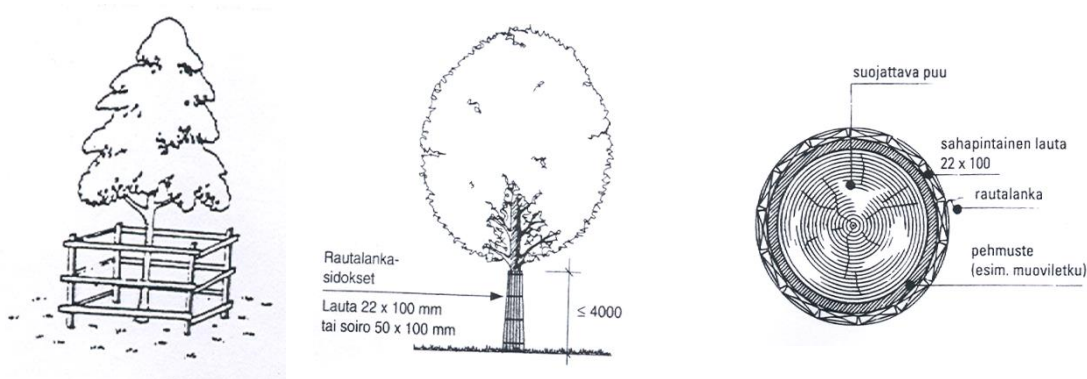
Latvus

Oksia ei saa poistaa, katkoa tai sitoa kiinni. Mikäli latvuksen alla ei ole riittävästi liikkumatilaa koneille tms. on otettava yhteyttä tilaajan edustajaan.

Runko

Rungon suojaustavasta päätetään työmaakohtaisesti yhdessä tilaajan edustajan kanssa. Puun runko voidaan suojata kahdella tavalla:

1. Rakennetaan tukeva lauta-aita puun ympärille latvuksen reunoihin asti (**kuva 3**)
2. Suojataan puun runko yhtenäisellä laudoituksella. Laidoitus ulotetaan puun alimpiin oksiin saakka, max. 4 metrin korkeuteen (**kuva 3**). Laudat tulee sitoa yhteen esim. rautalangalla 4–5 kohdasta. Puun ja laudoituksen väliin asennetaan pehmusteeksi ympäri rungon kierretty Ø 50 mm salaojaputki tai paksu muoviletku (**kuva 3**).

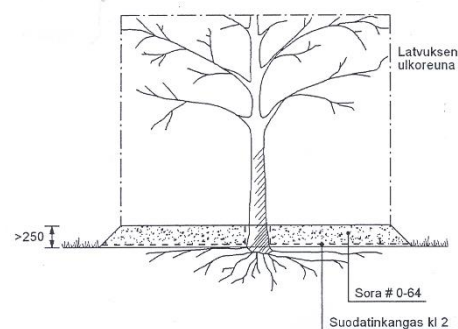

Kuva 3 Puun suojaustyypit: lauta-aita ja rungon laudoitus.

Kaivutöitä ei saa tehdä 2,5 metriä lähempänä puunrunkoa. Jos kaivutöitä joudutaan tekemään tätä lähempänä, on asiasta sovittava kaupungin edustajan kanssa.

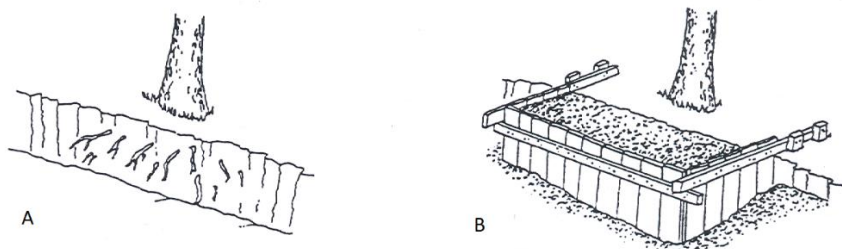
Juuristo

Jos rakennustöiden yhteydessä joudutaan liikkumaan puun juuristoalueella, pitää juuristo suojata rakentamalla juuristoalueelle kantava suojakerros (juuristoalue = 1,5–3 x latvuksen laajuus). Olemassa olevan maan päälle levitetään eristekerros esim. käyttöluokka N3:n suodatinkangasta tai kivetöntä hiekkaa. Eristekerroksen päälle tehdään kantava kerros sorasta tai sepelistä (raekoko 0–63 mm). Kerroksen paksuuden tulee olla vähintään 250 mm (**kuva 4**). Suojauksen poistaminen ei saa aiheuttaa vaurioita puun juurille tai rungolle.

Kuva 4 Juuriston suojaus

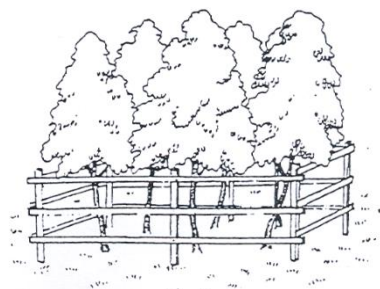
Mikäli suuria (halkaisija > 4 cm) juuria paljastuu kaivussa, kaivannon reunat on puun kohdalla tuettava (**kuva 5**) ja puun juuret suojattava auringonpaisteelta, tuulelta ja pakkaselta suojapeitteellä siihen saakka, kunnes kaivanto peitetään ja ne on kasteltava heti, mikäli ne ovat päässeet kuivumaan. Vaurioituneet juuret tulee leikata terveeseen puuhun asti kohtisuoraan juureen nähden ennen lopullista kaivannon täyttämistä. Kaivantoa ei saa täyttää ennen kuin töiden valvoja on tarkistanut vaurioituneiden juurten kunnon ja asianmukaisen hoidon.

Kuva 5 Puun juurien suojaus kaivannon aikana

4.2.2. Puuryhmät

Puuryhmät suojataan tukevalla lauta- / lankkuaidalla. Aitauksen korkeuden tulee olla 1,5 metriä ja sen tulee ulottua latvuksen ulkoreunaan astia (**kuva 6**). Aidatulla alueella ei saa varastoida rakennustarpeita tms. Työkoneiden tai ajoneuvojen liikkuminen suojatulla alueella ei ole sallittua.

Kuva 6 Puuryhmän suojaus

Kaivaminen juuriston alueella

Puiden juuristoalueella kaivaessa työ tehdään varovaisuutta noudattaen ja mahdollisesti lapiolla, jotta puun juuristo säilyisi mahdollisimman vahingoittumattomana. Varsinkin suurten puiden kohdalla on tärkeää, että suuria juuria katkotaan mahdollisimman vähän, jotta puiden ankkurointi maahan säilyisi.

Rakennustöiden päättyessä puiden rungot ja muu kasvillisuus ei ole vioittunutta eikä maaperä ole haitallisesti tiivistynyttä kasvien juuristoalueella.

5. Kasvillisuuden vaurioiden korvausperiaatteet

Kasvillisuudella tarkoitetaan puiden lisäksi pensaita ja perennoja.

Työmaa-alueilla, jos ei ole erikseen muuta sovittu, lunastustoimituksessa etukäteen korvattuja kasvillisuutta ei tarvitse säästää.

Kasvillisuuteen kohdistuvan vaurion tapahduttua tulee ensi tilassa ottaa yhteyttä kasvillisuuden omistajaan. Rakennus- ym. työmailla on urakoitsija velvollinen ilmoittamaan syntyneistä vaurioista välittömästi kaupungin edustajalle. Kaupungin ollessa osapuolena kaupungin viheryksikkö korjaa ja tarkastaa syntyneet vauriot ja uusii vaurioituneen kasvillisuuden vaurion aiheuttajan kustannuksella.

Kuorivaurion aiheuttajan on korvattava puun omistajalle 600 €/vauriokohta. Vaurion umpeenkasvua seurataan kaksi vuotta tapahtumasta, ja jos siihen mennessä ei ole umpeenkasvua eli kylestymistä tapahtunut, saatetaan puu vielä joutua uusimaan.

Kuorivaurion ollessa maksimileveydeltään yli 40 % puun ympärysmitasta, saatetaan puu joutua uusimaan.

Mikäli puu joudutaan uusimaan, korvaa vaurion aiheuttaja puun arvon sekä uusimisesta aiheutuneet todelliset uusimiskustannukset.

Viheryksikön asiantuntija arvioi, joudutaanko puu uusimaan.

5.1. Tuhoutuneen kasvillisuuden arvo

Kasvillisuuden arvo lasketaan **kohdan 6 ”Kasvien hinnoittelu Raisiossa” – listan korvaushintojen mukaisesti kaksinkertaisena.**

Jos kyseessä on erityisen näyttävä maisemapuu tai jos kyseessä on kujannepuu, lasketaan puun arvo viisinkertaisena.

Samoin lasketaan korvaushinnat myös muissa puiden vauriotapauksissa, esim. liikennevahingot, ilkivalta tms.

5.2. Kasvillisuuden uusimiskustannuksien määrytyminen

Kustannuksiin lasketaan mukaan:

Vaurioituneen kasvillisuuden poistokustannukset, kasvualustan valmistelu, tilanteen mukaan riittävän kokoisen taimen / taimien hankinta, tukitarvikkeet, varsinainen istutustyö kasteluineen.

Lisäksi lasketaan mukaan istutusvuoden sekä kahden seuraavan vuoden hoitotyö tarvikkeineen.

6. Kasvien hinnoittelu Raisiossa

Hinnat ovat ohjehintoja normaalitapauksiin. Hinnoista voidaan kasvien huonon kunnon vuoksi vähentää 0–50 %, ja erityistapauksissa voidaan hintoihin myös lisätä 0–30 %.

Puista mitataan kaulaimen avulla halkaisija 1 metrin korkeudelta. Hinta saadaan kertomalla taulukossa oleva hinta (€ / cm) halkaisijalla (cm)

6.1. Istutetut puut

HIDASKASVUISET LEHTIPUUT

Tammi, lehmus, vaahtera, jalava, kastanja	9,00 € / cm
---	-------------

NOPEAKASVUISET LEHTIPUUT

Poppeli, pajut, koivu, pihlaja	5,50 € / cm
--------------------------------	-------------

HAVUPUUT

Okakuusi, sembramänty, ym. isot	11,00 € / cm
---------------------------------	--------------

Tuija, kataja ym. puumaiset	16,50 € / cm
-----------------------------	--------------

Kotimaiset havup. erityisen komeat yksilöt	6,00 € / cm
--	-------------

Kotimaiset havup. tavalliset	3,50 € / cm
------------------------------	-------------

HEDELMÄPUUT

Satoikäiset	6,00 € / cm
Taimet	22,00 € / kpl
Maksimi korvaus	100,00 € / kpl

6.2. Luonnonvaraiset puut sekä tiheät istutukset

KAIKKI LAJIT

Pihoilla	2,50 € / cm
Metsäpuut	1,50 € / cm

6.3. Istutetut pensaat

LEHTIPENSAAT

Matalat	h < 100 cm, ikä > 5 v	17,00 € / kpl
Keskikokoiset	h 100 - 200 cm, ikä > 5 v	26,00 € / kpl
Korkeat	h > 200 cm, ikä > 5 v	42,00 € / kpl
Alppiruusu, täysikasvuinen		80,00 € / kpl

HAVUPENSAAT

Matalat	h < 100 cm, ikä > 5 v	35,00 € / kpl
Keskikokoiset	h 100 - 150 cm, ikä > 5 v	50,00 € / kpl
Korkeat	h > 150 cm, ikä > 5 v	84,00 € / kpl

Pensasaita leikattu h 150–200 cm 38,00 € / m

Pensasaita vapaasti kasvava h > 150 cm 26,00 € / m

Leikattu kuusiaita h 150 cm 37,00–65,00 € / m

Leikattu kuusiaita h > 150 cm 65,00–84,00 € / m

Leikkaamaton kuusiaita h > 150 cm 60,00 € / m

MARJAPENSAAT

Herukat, karviaiset, ikä > 5 v

17,00 € / kpl

Vadelma

8,50 € / jm tai m2

6.4. Muut korvattavat

Nurmikko

3,00 € / m2

Monivuotiset kukat, isot - pienet

20,00–50,00 € / m2

Mansikka

13,00 € / m2

Raparperi

12,00 € / kpl